

PRAKSISOVERSIGT · STRAFFERET

Praksisoversigt over bestikkelse (straffeloven §§ 122, 144 og § 299, nr. 2)

Aktiv og passiv bestikkelse i offentlig tjeneste og i private retsforhold

Version 2 Opdateret 8. sep. 2026 27 afgørelser · 2013-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Dansk korruptionsstrafferet hviler på fire kernebestemmelser: [straffelovens § 122](#) om aktiv bestikkelse af personer i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste, [§ 144](#) om samme personers modtagelse af bestikkelse, [§ 299, stk. 2](#) om bestikkelse i private formueforhold (returkommission) og [§ 304 a](#) om bestikkelse af voldgiftsdommere. Praksis er kvantitativt sparsom, men kvalitativt tæt: Højesteret har i 2019 og 2025 fastlagt både rækkevidden af »uberettiget«-kravet, forsætskravet og forbindelsen mellem fordelen og tjenesteudøvelsen, mens landsretterne har trukket grænsen mod lovligt vederlag for bibeskæftigelse og mod ansatte i statsejede aktieselskaber. Sanktionsniveauet er lavt i naturaliasagerne (10-40 dages betinget fængsel) og markant højere, hvor der er tale om systematisk berigelse, ledelsesansvar eller sammenstød med mandatsvig og skatteunddragelse.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** § 122 er fuldbyrdet allerede ved det uberettigede tilbud, og § 144 allerede ved modtagelsen, fordringen eller tilsigelsen – der kræves hverken modydelse eller pligtstridig tjenestehandling.
- 02** »Uberettiget« i § 144 indebærer et domstolsskøn: gaver af underordnet karakter, der ikke risikerer at påvirke tjenesteudøvelsen, falder uden for det strafbare område, mens en middag til mindst 2.500 kr. klart oversteg grænsen (Højesteret, sag 31/2025).
- 03** »Anden fordel« er ikke begrænset til økonomiske ydelser, men omfatter efter ordlyden også personlige gentjenester og fremme af modtagerens interesser i ansættelsesmæssige eller organisatoriske sammenhænge (Østre Landsret, SS-790/2022).
- 04** Forsætskravet forudsætter ikke juridisk kendskab til strafbarheden; det er tilstrækkeligt, at gerningspersonen kendte de faktiske omstændigheder, der gjorde fordelen uberettiget.
- 05** § 144 omfatter også gaver, der modtages efter at tjenestehandlingen er foretaget og uden forudgående tilsagn om belønning – det afgørende er, at begunstigelsen har forbindelse med tjenesteudøvelsen (Højesteret, sag 112/2018).
- 06** »Venskabsforsvaret« kræver, at venskabet var etableret forud for og uafhængigt af den tjenstlige kontakt; et venskab der først udvikles under selve rejsen udelukker ikke strafansvar.

- 07 Et politisk eller ledelsesmæssigt ønske om tættere dialog med leverandører kan ikke retfærdiggøre modtagelse af en fordel, der objektivt overstiger det acceptable niveau.
- 08 Markedskonformt vederlag for reelt udført arbejde som lovlig bibeskæftigelse er ikke en uberettiget fordel – men honorering med et gaveelement kombineret med hemmeligholdelse over for ansættelsesmyndigheden er det.
- 09 »Offentlig tjeneste eller hverv« omfatter efter en naturlig sproglig læsning og den organisatoriske afgrænsning af den offentlige forvaltning ikke ansatte i aktieselskaber oprettet på privatretligt grundlag – heller ikke statsejede (Østre Landsret, SS-2972/2018).
- 10 Strafniveauet for enkeltstående naturaliabestikkelse ligger på 10-40 dages betinget fængsel, mens systematisk modtagelse hos højtstående embedsmænd udløser måneder – herunder delvis ubetinget straf.
- 11 Ubetinget fængsel er ikke udgangspunktet for § 144; landsretten har udtrykkeligt afvist, at retspraksis eller forarbejder støtter det, men har til gengæld knyttet samfundstjeneste til dommen på grund af det særlige tillidskrav i ledende stillinger.
- 12 Konfiskation efter § 75, stk. 1, sker skønsmæssigt, når fordelen er sammenblandet med reelt udført arbejde, og kan helt bortfalde, når fordelen er forbrugt som en middag.
- 13 Juridiske personer kan straffes med bøde for bestikkelse begået af ansatte, jf. §§ 25-26 og § 306.
- 14 § 299, stk. 2, er efter nyaffattelsen ved lov nr. 634 af 12. juni 2013 ikke længere subsidier i forhold til mandatsvig efter § 280, og strafferammen er hævet til 4 års fængsel.
- 15 Privat bestikkelse er som udgangspunkt undergivet betinget offentlig påtale efter § 305, stk. 1 – påtale kræver forurettedes begæring, medmindre almene hensyn taler for.

§ 1 De fire bestikkelsesbestemmelser og deres strafferammer

Dansk korruptionsstrafferet er bygget op om et symmetrisk par i straffelovens kapitel 14 og 16 samt to bestemmelser i formueforbrydelseskapitlet.

Straffelovens § 122 rammer **giver-siden** over for det offentlige:

»Den, som uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der virker i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv, gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget i tjenesten, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.«

Straffelovens § 144 rammer **modtager-siden**:

»Den, der i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.«

De to bestemmelser er asymmetriske på ét afgørende punkt. § 122 kræver et **formål** – fordelen skal ydes »for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget i tjenesten«. § 144 stiller derimod intet krav om, at der er

ydet eller tilsagt en modydelse, og heller ikke om at tjenestemanden har tilsidesat sin pligt: selve modtagelsen, fordringen eller tilsigelsen af en uberettiget fordel i udøvelsen af tjenesten er strafbar. Fuldbyrldelsestidspunktet ligger derfor tidligt i begge bestemmelser – ved tilbuddet efter § 122 og ved modtagelsen efter § 144.

Privat bestikkelse reguleres af [§ 299, stk. 2](#), der efter nyaffattelsen i 2013 lyder:

»Med bøde eller fængsel indtil 4 år straffes den, som ved varetagelse af en andens formueanliggender for sig selv eller andre på pligtstridig måde modtager, fordrer eller lader sig tilsige gave eller anden fordel, såvel som den, der yder, lover eller tilbyder en sådan gave eller anden fordel.«

Bestemmelsen dækker altså både modtager og giver i samme stykke. Til forskel fra § 144 er der her et **pligtstridighedskrav** – fordelene skal modtages »på pligtstridig måde« – og et krav om, at gerningspersonen varetager en andens formueanliggender. Bemærk at bestemmelsen efter 2013 er opdelt i stykker; ældre domme og forarbejder henviser til den tidligere affattelse som § 299, **nr. 2**. Bestyrer-troløshed uden gaveelement hører under [§ 299, stk. 1](#) og [§ 280](#) og behandles under [mandatsvig](#).

[§ 304 a](#) kriminaliserer bestikkelse af og fra **voldgiftsdommere** her i landet eller i udlandet. Strafferammen er efter 2013-ændringen bøde eller fængsel indtil 4 år i begge stykker. Gerningsindholdet i stk. 1 svarer til § 122, og stk. 2 svarer til § 144.

Endelig gælder en processuel særregel: efter [§ 305, stk. 1](#) påtales overtrædelser af § 299 kun efter den forurettedes begæring, medmindre almene hensyn kræver påtale. §§ 122, 144 og 304 a er derimod undergivet ubetinget offentlig påtale.

LOV

[Straffeloven § 122](#)[Straffeloven § 144](#)[Straffeloven § 280](#)[Straffeloven § 299, stk. 1, 2](#)[Straffeloven § 304a](#)[Straffeloven § 305, stk. 1](#)

Strafferammernes udvikling: OECD- og GRECO-anbefalingerne og skærpelsen i 2013

§ 2

De gældende strafferammer er resultatet af to internationalt drevne lovændringer.

2000 – ekstraterritorial udvidelse. Ved **lov nr. 228 af 4. april 2000** om ændring af straffeloven (Grov momssvig, EU-svig og bestikkelse af udenlandske tjenestemænd mv., [retsinformation](#)) blev §§ 122 og 144 nyaffattet, så de udtrykkeligt omfatter personer, der virker i **dansk, udenlandsk eller international** offentlig tjeneste eller hverv. Som Justitsministeriet redegjorde for i forarbejderne til den senere skærpelse, gennemførte loven både OECD-konventionen af 17. december 1997 om bekæmpelse af bestikkelse af udenlandske tjenestemænd i forbindelse med internationale forretningstransaktioner (ratificeret 5. september 2000, i kraft for Danmark 4. november 2000) og Europarådets strafferetskonvention om korruption (ratificeret 2. august 2000, i kraft for Danmark 1. juli 2002). Tillægsprotokollen til Europarådskonventionen, der kriminaliserer bestikkelse af voldgiftsdommere, nævninger, domsmænd og sagkyndige retsmedlemmer, blev gennemført ved **lov nr. 553 af 24. juni 2005 om voldgift**, hvis § 42 indsatte § 304 a i straffeloven.

2013 – strafskærpelsen. Både OECD's arbejdsgruppe om bestikkelse (WGB) og Europarådets GRECO havde i henholdsvis juni 2008 og juli 2009 anbefalet Danmark at hæve strafferammerne. Anbefalingerne blev udmøntet ved **lov nr. 634 af 12. juni 2013** om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrket

indsats over for økonomisk kriminalitet) med virkning fra 1. juli 2013. Forarbejderne beskriver ændringerne præcist:

»Det foreslås at hæve strafmaksimum for aktiv bestikkelse af personer i offentlig tjeneste eller hverv, jf. straffelovens § 122, fra 3 års fængsel til 6 års fængsel. Det foreslås endvidere at hæve strafmaksimum for bestikkelse i den private sektor og for bestikkelse af voldgiftsdommere, jf. straffelovens § 299, nr. 2, og § 304 a, fra 1 år og 6 måneders fængsel til 4 års fængsel.«

Begrundelsen var dobbelt. For det første skulle forhøjelsen »styrke det strafferetlige værn mod bestikkelse, der udgør en alvorlig forbrydelse mod den offentlige og finansielle sammenhængskraft«, og bringe § 122 på linje med § 144 og med formueforbrydelser af særlig grov beskaffenhed efter § 286, stk. 1. For det andet havde skærpsen en **efterforskningsmæssig** funktion:

»Forslaget indebærer, at der i sager om overtrædelse af straffelovens § 122 bliver mulighed for – når betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt – at anvende indgreb i meddelelshemmeligheden, jf. strafferammekravet i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3.«

Samtidig blev § 299, stk. 2, gjort **ikke-subsidiær** i forhold til § 280 om mandatsvig, fordi den nye strafferamme på 4 år oversteg mandatsvigsrammen. Det er en central ændring: efter 2013 kan returkommission forfølges selvstændigt, uanset om betingelserne for mandatsvig samtidig er opfyldt.

Afgørende for læsningen af nyere praksis er, at forarbejderne udtrykkeligt **ikke** tilsigtede en ændring af det konkrete strafniveau: »Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer i de straffe, der i dag udmåles for overtrædelse af straffelovens § 122, § 299, nr. 2 eller § 304 a.« Forhøjelserne havde »navnlig til formål at skabe rum for udmåling af en passende straf i særligt grove tilfælde«. Domme fra før og efter 2013 er derfor umiddelbart sammenlignelige på udmålingssiden. Straffeloven er senest konsolideret 14. november 2025, og der foreligger ingen vedtagne, endnu ikke konsoliderede ændringer af bestikkelsesbestemmelserne.

LOV

Retsplejeloven § 781, stk. 1

Straffeloven § 122

Straffeloven § 144

Straffeloven § 299, stk. 2

Straffeloven § 304a

§ 3 »Uberettiget«-kravet: Højesterets dom af 15. oktober 2025 om Michelin-middagen

Den principielt vigtigste afgørelse om § 144 er Højesterets dom af 15. oktober 2025 i **sag 31/2025**, der afsluttede et fjorten år langt sagsforløb.

En sektionschef i Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse med ansvar for indkøb af ammunition havde i 2011 ladet en repræsentant for en stor udenlandsk ammunitionsleverandør betale for en middag på en Michelin-restaurant i København. Kuvertprisen var ca. 2.400-2.500 kr. inkl. aperitif, menu, vinmenu, kaffe og avec. Københavns Byret idømte 10 dages betinget fængsel, Østre Landsret stadfæstede ved dom af 13. november 2024 i **SS-1911/2021-OLR**, og Højesteret stadfæstede i **SS-31/2025-HJR** – jf. tillige **sag 31/2025**.

Højesteret tog udgangspunkt i forarbejderne og fastslog, at ordet »**uberettiget**« indebærer et domstolsmæssigt skøn: gaver af underordnet karakter, der ikke risikerer at påvirke tjenesteudøvelsen, falder uden for det strafbare område. En middag til mindst 2.500 kr. oversteg imidlertid klart, hvad der kunne anses for berettiget – og Højesteret sammenholdt udtrykkeligt beløbet med **statens takster for repræsentation**. Det er en praktisk

anvendelig målestok: den offentlige repræsentationsnorm bliver referencepunktet for, hvornår en bespisning tipper over i det strafbare.

Lige så vigtigt er, hvad der **ikke** kunne bære en frifindelse. For landsretten havde en tidligere forsvarsminister og flere chefer i Forsvaret forklaret, at det var kutyme, at leverandører betalte for middage, at der ikke fandtes regler for, hvad en middag måtte koste, og at der i perioden var et politisk ønske om intensiveret dialog mellem Forsvaret og våbenindustrien. Landsretten afviste dette som retfærdiggørelsesgrund:

»Landsretten finder i den forbindelse, at det ved vurderingen af, om tiltaltes modtagelse af middagen på restauranten Restaurant var uberettiget, ikke kan tillægges betydning, at der i den pågældende periode var et politisk ønske fra bl.a. daværende forsvarsminister Vidne 7 om, at dialogen mellem Forsvaret og leverandører af ammunition og våbensystemer blev intensiveret.«

Heller ikke tiltaltes anbringende om, at han ikke selv kunne godkende større indkøb og derfor ikke kunne påvirkes, blev tillagt afgørende vægt. Det ligger i forlængelse af bestemmelsens systematik: § 144 kræver hverken modydelse eller reel påvirkningsmulighed, kun at fordelene modtages i udøvelse af tjenesten.

Bemærkelsesværdigt er endelig, at landsretten **frifandt** for anklagemyndighedens konfiskationspåstand på 2.500 kr. efter § 75, stk. 1 – en fordel, der er forbrugt som et måltid, lader sig ikke uden videre inddrage som udbytte.

LOV	Straffeloven § 75, stk. 1	Straffeloven § 83	Straffeloven § 144
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster dom for bestikkelse mod offentligt ansat for modtagelse af dyr middag 15.10.2025 Landsretten · Landsret stadfæster dom for modtagelse af bestikkelse i form af Michelin-middag for ansat i Forsvaret 13.11.2024		

§ 4 »Anden fordel«: middage, rejser, IT-udstyr og konsulentopgaver

Fordelen behøver ikke have pengeværdi i snæver forstand. Østre Landsret gav i [SS-790/2022-OLR](#) af 18. januar 2024 den hidtil bredeste definition:

»Udtrykket efter sin ordlyd er bredt og således ikke kun omfatter en økonomisk fordel, men også f.eks. tilsagn om personlige gentjenester, eller fremme af modtagerens interesser i ansættelsesmæssige eller organisatoriske sammenhænge.«

Landsretten henviste her til forarbejderne til bestemmelsen (LSF 15, 1999/1) samt til den strafferetlige litteratur. Kernehensynet formulerede retten sådan: »Det centrale i bestemmelserne er at undgå risiko for, at uvedkommende hensyn – her i form af fordelene – får indflydelse på tjenestens udøvelse.«

Praksis dækker et bredt spektrum af fordelstyper:

- **Bespisning.** En Michelin-middag til ca. 2.500 kr. ([SS-31/2025-HJR](#) og [SS-1911/2021-OLR](#)).
- **Rejser og ophold.** Gratis ophold på en safari-camp i Kenya inkl. måltider, safariture og helikoptertur (22.500 kr.) samt hotelophold på Zanzibar (4.161 kr.), i alt 26.661 kr., modtaget af to polititjenestemænd fra en erhvervsmand, de tidligere havde efterforsket ([sag 112/2018](#), jf. [SS-112/2018-HJR](#) og landsrettens dom af 22. marts 2018 i [SS-2446/2017-OLR](#)).
-

Elektronik. Mobiltelefoner, tablets og en router til henholdsvis 24.000 kr. og 15.000 kr. modtaget af to ledende IT-ansvarlige fra en leverandør ([SS-3403/2016-OLR](#), Østre Landsret 17. marts 2017). Landsretten afviste her forsvaret om, at udstyret var »testudstyr«, som kutymemæssigt måtte anvendes privat.

- **Betalte opgaver.** Tildeling af selvstændige, honorerede konsulentopgaver til en embedsmand, som selv havde afgørende indflydelse på tildelingen af opgaver til giveren ([SS-790/2022-OLR](#)).

I SS-790/2022-OLR var det netop **gensidigheden**, der bar domfældelsen. Landsretten påviste en direkte sammenhæng mellem konsulentens indtjening fra myndigheden og embedsmændens indtjening hos konsulenten – begge toppede i 2012 og faldt derefter parallelt – og konkluderede:

»Den løbende gensidige tildeling af arbejdsopgaver mellem de tiltalte var i høj grad egnet til at påvirke Tiltalte 1's uvildighed i sin tjenestevaretagelse i Myndighed. Det er netop sådanne situationer §§ 122 og 144 skal modvirke.«

En beslægtet vurdering ses uden for strafferetten i faglig voldgift af 4. april 2022, [FV 2020-1302](#), hvor en tillidsrepræsentant med indkøbsansvar hos I/S Vestforbrænding blev bortvist for at forsøge at opnå fodboldbilletter fra en leverandør og for at deltage i en sponsoreret ishockeytur.

LOV	Straffeloven § 122	Straffeloven § 144	
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster dom for bestikkelse mod offentligt ansat for modtagelse af dyr middag		15.10.2025
	Højesteret · Dom om bestikkelse af polititjenestemænd efter Straffeloven § 144		20.03.2019
	Landsretten · Landsret stadfæster dom for modtagelse af bestikkelse i form af Michelin-middag for ansat i Forsvaret		13.11.2024
	Landsretten · Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør		18.01.2024
	Landsretten · To politibetjente dømt for korruption efter luksusrejse betalt af tidligere efterforsket erhvervsmand		22.03.2018
	Landsretten · Dom for embedsmisbrug ændret til betinget fængsel med samfundstjeneste		17.03.2017
	Arbejdsretten · Bortvisning af tillidsrepræsentant for forsøg på at opnå private fordele hos leverandør		04.04.2022

Forbindelsen til tjenesten og »venskabsforsvaret« – Højesterets sag 112/2018

§ 5

Højesterets dom af 20. marts 2019 i [sag 112/2018](#) er den centrale afgørelse om **hvornår en fordel er modtaget »i udøvelse af« offentlig tjeneste**.

To polititjenestemænd i afdelingen for organiseret kriminalitet havde i 2014 efterforsket A for menneskehandel. Sagen sluttede med påtaleopgivelse den 9. februar 2015. Kort efter, i marts 2015, kontaktede A de to betjente, og i november 2015 modtog de gratis ophold på hans camp i Kenya og et efterfølgende hotelophold på Zanzibar. Retten i Helsingør frifandt, fordi forsættet ikke fandtes bevist. Østre Landsret domfældte, og Højesteret stadfæstede med skærpet straf.

Højesteret formulerede rækkevidden af § 144 således:

»Straffelovens § 144 omfatter bl.a. den situation, hvor en gave modtages eller tilsiges, efter at den pågældende tjenestehandling er foretaget og uden forudgående tilsagn om belønning. Det er en betingelse, at begunstigelsen har forbindelse med tjenesteudøvelsen.«

Det efterfølgende erkendtlighedstilfælde er altså omfattet – der kræves ingen forudgående aftale eller forventning. Til gengæld skal der være en **årsagsforbindelse** til tjenesten.

De tiltalte gjorde gældende, at gaverne blev modtaget i kraft af et privat venskab, ikke i udøvelse af tjenesten. Landsretten havde lagt til grund, at kontakten mellem marts og november 2015 var begrænset, og at et egentligt venskab først udviklede sig **under og efter** rejsen – gaverne kunne derfor ikke i det væsentlige tilskrives et allerede etableret venskab. Højesteret afskar prøvelsen af dette punkt:

»Højesteret finder, at dette synspunkt reelt angår landsrettens vægtning af beviserne i sagen, hvilket ikke kan prøves af Højesteret, jf. [retsplejelovens § 933, stk. 2](#), sammenholdt med [§ 912, stk. 1, nr. 4](#), modsætningsvis.«

Det betyder i praksis, at venskabsforsvaret afgøres endeligt i landsretten som et bevisspørgsmål – men afgørelsen tegner en klar linje: **venskabet skal være etableret forud for og uafhængigt af den tjenstlige relation**, ellers slår det ikke igennem.

Samme mønster ses i landsrettens dom af 22. marts 2018 i [SS-2446/2017-OLR](#), hvor Østre Landsret ændrede Helsingør Rets frifindelse og lagde vægt på »den tætte tidsmæssige og sagsmæssige sammenhæng mellem den afsluttede efterforskning og modtagelsen af gaverne«.

LOV	Retsplejeloven § 912, stk. 1	Retsplejeloven § 933, stk. 2	Straffeloven § 144
PRAKSIS	Højesteret · Dom om bestikkelse af polititjenestemænd efter Straffeloven § 144		20.03.2019
	Landsretten · To politibetjente dømt for korruption efter luksusrejse betalt af tidligere efterforsket erhvervsmand		22.03.2018

Forsætskravet: kendskab til de faktiske omstændigheder, ikke til jussen

Forsætsspørgsmålet har været det bærende ankeanbringende i begge de nyere højesteretssager, og praksis er nu klar på tre punkter.

1. Der kræves ikke juridisk kendskab. I [SS-31/2025-HJR](#) gjorde tiltalte gældende, at bevisførelsen højst kunne underbygge forsæt til en **forvaltningsretlig** overtrædelse, ikke en strafferetlig. Højesteret afviste dette: det kræves ikke, at tiltalte har haft juridisk kendskab til, at handlingen var strafbar. Det er tilstrækkeligt, at vedkommende kendte de faktiske omstændigheder, der gjorde gaven uberettiget. Konkret lagde retten vægt på, at tiltalte

- måtte have anset det for overvejende sandsynligt, at prisen lå over det acceptable niveau,
- var bevidst om sammenhængen mellem gaven og sin stilling i Forsvaret, og
- kendte ansættelsesmyndighedens interne vejledninger om modtagelse af gaver.

Det sidste punkt er praktisk vigtigt: kendskab til arbejdspladsens gavepolitik indgår som et **forsætsmoment**.

2. Forsættet skal foreligge på fuldbyrdelsestidspunktet. I [sag 112/2018](#) anførte de tiltalte, at landsretten havde statueret sandsynlighedsforsæt allerede i april 2015 – før gaven overhovedet var tilbudt. Højesteret læste landsrettens præmisser anderledes:

»Landsrettens præmisser må forstås således, at T1 og T2 havde forsæt til overtrædelse af straffelovens § 144 (også på fuldbyrdelsestidspunktet, dvs. ved afrejsen fra campen.«

Fuldbyrdelsestidspunktet ved modtagelse af et gratis ophold er altså **afrejsen** – det øjeblik, hvor det står klart, at der ikke skal betales.

3. Hemmeligholdelse er et tungtvejende forsætsindiciu. I [SS-790/2022-OLR](#) lagde Østre Landsret afgørende vægt på, at »Tiltalte 1 holdt sin forbindelse til Tiltalte 2 skjult for Myndighed også på direkte forespørgsel, da pressen begyndte at skrive om sagen«. Hertil kom et bemærkelsesværdigt arbejdsmønster: ingen skriftlig kontrakt, næsten ingen mailkorrespondance, udveksling af opgaver via USB-nøgler under rygepauser, og arbejde udført på giverens computer, så alle kommentarer fremstod som indsat af giveren.

Undskyldelig retsvildfarelse efter [§ 82, stk. 1, nr. 4](#) er blevet påberåbt, men afvist. I sag 112/2018 fandt Højesteret hverken grundlag for at anvende [§ 82, stk. 1, nr. 4](#), eller [§ 83](#) om strafbortfald.

LOV	Straffeloven § 82, stk. 1	Straffeloven § 83	Straffeloven § 144
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster dom for bestikkelse mod offentligt ansat for modtagelse af dyr middag Højesteret · Dom om bestikkelse af polititjenestemænd efter Straffeloven § 144 Landsretten · Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør		15.10.2025 20.03.2019 18.01.2024

§ 7 Grænsen mod lovligt vederlag: byrettens frifindelse og landsrettens domfældelse i konsulentsagen

Ingen sagskompleks belyser grænsedragningen bedre end sagen om afdelingschefen og konsulenten, hvor byret og landsret nåede modsatte resultater på i det væsentlige samme faktum.

Byrettens frifindelse. Københavns Byret frifandt begge tiltalte den 8. marts 2022 i [SS-12682/2021-KBH](#). Retten formulerede det principielle udgangspunkt:

»... den straffereligt reaktion på bestikkelsesområdet så at sige bygger på den forvaltningsretlige, i det blandt andet straffelovens § 144 kræver, at modtagelsen af gaven m.v. skal være »uberettigtet«. For at kunne konstatere, hvorvidt modtagelsen af en ydelse er »uberettigtet« i straffereettens forstand, er man med andre ord nødt til at vurdere, om ydelsen er forvaltningsretlig lovlig. Er den det, vil straf for bestikkelse aldrig kunne komme på tale.«

Og videre:

»Offentligt ansatte ... kan (indenfor reglerne om bibeskæftigelse og decorum m.v.) uden for ansættelsen udføre arbejde mod vederlag. Et sådant vederlag vil naturligvis ikke være i strid med reglerne om modtagelse af gaver m.v. Vederlaget skal selvagt være overensstemmende med almindelig og normal størrelse og karakter.«

Byretten fandt det bevist, at der var udført reelt arbejde – fakturaer, bogføring, moms- og skatteafregning og konkrete arbejdsprodukter – og at der ikke var ført bevis for, at timeprisen på 1.000 kr. ikke var markedskonform, eller at timetallet stod i misforhold til opgaverne. Retten bemærkede udtrykkeligt, at **tilsidesættelse af udbudsregler ikke i sig selv er strafbart efter § 144**, men indgår i vurderingen af, om der bestod et »gavemiljø«.

Landsrettens domfældelse. Østre Landsret ændrede resultatet i [SS-790/2022-OLR](#). Retten accepterede, at timeprisen på 1.000 kr. i sig selv ikke var usædvanlig for en person med tiltaltes kvalifikationer, men lagde vægt på, at opgaverne lå **uden for hendes sædvanlige professionelle kompetenceområder** og i vidt omfang var trivielle og rutineprægede – gennemlytning og transskribering af kundesamtaler, pakning af kursusmapper, planlægning af et orienteringsløb. Giveren havde selv forklaret, at arbejdet var »ensformigt og efter et skema«. Sammenholdt med opgavernes mængde over flere år fandt landsretten, at honoreringen »indeholdt et vist gaveelement«, og at tiltalte måtte have anset arbejdet for **attraktivt** og dermed have modtaget »en anden fordel«.

Sondringen kan sammenfattes:

Moment	Peger mod straffrihed	Peger mod strafansvar
Vederlagets størrelse	Markedskonform timepris	Timepris/timetal over markedsniveau
Arbejdets karakter	Inden for modtagerens fagområde	Trivielt/rutinepræget arbejde, langt fra fagområdet
Formalisering	Skriftlig kontrakt, normal korrespondance	Ingen kontrakt, USB-udveksling, ingen spor
Åbenhed	Anmeldt bibeskæftigelse	Hemmeligholdt, også ved direkte forespørgsel
Relationens retning	Ensidig ydelse	Gensidig, samvarierende opgavetildeling

Byretten citerede desuden Folketingets Ombudsmand for det synspunkt, at »[h]vis der ikke er et gaveelement, vil selv det forhold, at en person ... i privat regi antager en virksomhed til at udføre arbejde, ikke medføre, at personen herefter er inhabil i sager, der vedrører denne virksomhed«. Gaveelementet er altså omdrejningspunktet både forvaltningsretligt og strafferetligt.

LOV

[Straffeloven § 122](#)[Straffeloven § 144](#)

PRAKSIS

Landsretten · Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør 18.01.2024

Byretten · Frifindelse i sag om bestikkelse i offentlig tjeneste 08.03.2022

§ 8 Tjenestebegrebet: hvem virker i »offentlig tjeneste eller hverv«?

Personkredsen i §§ 122 og 144 er organisatorisk afgrænset, og Østre Landsret trak grænsen skarpt i dom af 11. oktober 2019 i [SS-2972/2018-OLR](#).

En tidligere ansat i det statsejede **Post Danmark A/S** var tiltalt for uberettiget at have modtaget gaver og tjenesteydelser fra leverandører – bl.a. et fjernsyn, en iPhone, en MacBook Air, et Porsche-arrangement i Østrig og en tur til England – med en konfiskationspåstand på 57.102 kr. Glostrup Ret frifandt, og landsretten stadfæstede:

»Landsretten finder, at ordene »offentlig tjeneste« i straffelovens § 144 efter en naturlig sproglig læsning, forarbejderne til bestemmelsen og den organisatoriske afgrænsning af den offentlige forvaltning, som almindeligvis anvendes i dansk ret, ikke omfatter ansættelser i aktieselskaber oprettet på privatretligt grundlag.«

Landsretten lagde vægt på, at Post Danmark A/S efter [lov om Post Danmark A/S § 1, stk. 3](#) drives på forretningsmæssigt grundlag og i det væsentlige er underlagt selskabsrettens almindelige regler, og at det i

forarbejderne til § 8, stk. 4 var forudsat, at medarbejdere ansat efter omdannelsen ikke omfattes af [straffelovens § 152](#) om tavshedspligt.

Afgørende er også, hvad landsretten sagde om **konventionernes betydning**: selv om OECD-bestikkelseskonventionen muligvis forudsætter en bredere afgrænsning for så vidt angår **udenlandske** ansættelser, indebærer dette ikke, at bestemmelsen udvides til at kriminalisere uberettiget modtagelse af gaver hos danske ansatte i privatretligt organiserede enheder. Konventionskonform fortolkning kan altså ikke udstrække personkredsen ud over lovens ordlyd i rent nationale forhold.

Det betyder i praksis, at spørgsmålet om § 144's anvendelighed på ansatte i statslige og kommunale aktieselskaber må afgøres konkret ud fra selskabets retlige organisering – og at gaver modtaget i sådanne selskaber i stedet må søges henført under [§ 299, stk. 2](#), hvis betingelserne dér er opfyldt. Modsat gælder, at § 144 efter ordlyden ikke er begrænset til tjenestemænd, men også omfatter **hverv** – herunder konsulentlignende og selvstændige funktioner i den offentlige forvaltning.

LOV

[Straffeloven § 144](#)[Straffeloven § 152](#)[Straffeloven § 299, stk. 2](#)

PRAKSIS

Landsretten · Landsretten stadfæster byrettens frifindelse i sag om passiv bestikkelse i Post Danmark A/S 11.10.2019

§ 9 Aktiv bestikkelse efter § 122: tilbuddet er nok

Praksis om giver-siden er domineret af to sagstyper: den lille, situationsbestemte bestikkelse over for kontrolmyndigheder, og den store, systematiske bestikkelse i leverandørforhold.

Situationsbestemt bestikkelse. Ved Retten på Bornholm blev en mand den 16. januar 2024 idømt 20 dages betinget fængsel med vilkår om 40 timers samfundstjeneste for at have tilbudt to synsmedarbejdere op til 5.000 kr. for at udfærdige en urigtig synsrapport uden at køretøjet var fremstillet ([SS-631/2023-BOR](#)). Sagen illustrerer, at forholdet fuldbyrdes ved selve tilbuddet – det er uden betydning, at synsmedarbejderne afviste.

Tilsvarende blev en bilist ved Odense Byret den 2. december 2013 dømt for spirituskørsel og forsøg på bestikkelse af den politibetjent, der anholdt ham med en promille over 1,10, idet han forsøgte at købe sig fri af sigtelsen ([SS-4893/2013-ODE](#)). Bestikkelsesforholdet blev her pådømt sammen med færdselslovsovertrædelsen.

Denne sagstype er så velkendt, at den er optaget som standardformulering i Justitsministeriets [vejledning om anklageskrifter](#), der som eksempel på § 122 anfører tiltale for »at have tilbudt politiassistent kr. for at undgå spirituskontrol«, og for § 144 tiltale mod en kommunal afdelingsleder for »uberettiget at have modtaget til en samlet værdi af kr.« ([samme vejledning, § 144](#)).

Leverandørbestikkelse. Den anden hovedtype er giver-siden i et løbende leverandørforhold. I [SS-790/2022-OLR](#) blev konsulenten dømt efter § 122 for at have tildelt afdelingschefen honorerede opgaver. Landsretten fremhævede, at giveren havde »en ganske betydelig indtjening på opgaver for Myndighed«, at hun løbende tilbød modtageren – der havde afgørende indflydelse på opgavetildelingen – at arbejde for sig under fordelagtige betingelser, og konkluderede: »Tiltalte 2 har tilbudt Tiltalte 1 arbejdet for at sikre en velvillig tjenstlig holdning og således en fortsat tildeling af opgaver for Myndighed.«

Bemærk gerningsperiodernes asymmetri i sagen: modtageren blev dømt for perioden 23. januar 2012 – 20. maj 2015, mens giverens periode var afkortet til 1. juli 2013 – 20. maj 2015 på grund af **forældelse**. Med den treårige

forældelsesfrist for forhold med strafferamme under fire år før 2013-skærpelsen er forældesspørgsmålet ofte processuelt afgørende i bestikkelsessager, der typisk opdages år efter gerningstidspunktet.

LOV	Straffeloven § 93, stk. 1	Straffeloven § 122	Straffeloven § 144
PRAKSIS	Landsretten · Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør 18.01.2024 Byretten · Mand idømt 20 dages betinget fængsel for forsøg på bestikkelse i forbindelse med bilsyn 16.01.2024 Byretten · Dom for spirituskørsel og bestikkelse af politibetjent 02.12.2013		

§ 10 Privat bestikkelse efter § 299, stk. 2: returkommission i bygge- og entreprisebranchen

Returkommission – »kickback« – er den praktisk dominerende form for privat bestikkelse, og praksis samler sig om bygge-, entreprise- og indkøbsforhold.

Nordhavn-sagen. Københavns Byret afsagde den 15. juni 2022 dom i [SS-17028/2021-KBH](#) om et byggeprojekt på 55.000 kvm i Nordhavn. En bygherrerådgiver, der havde ansvaret for at indstille og vælge entreprenører, indgik ifølge anklageskriftet aftale med en totalentreprenørs direktør om et »projekttilvejebringelsesfee« på 6 mio. kr. mod at sikre entreprisekontrakter. Rettens flertal fandt det bevist, at der var indgået en **mundtlig** aftale om 2 mio. kr., der formelt blev ikklædt et rentefrit lån uden sikkerhedsstillelse. Retten opsummerede retsgrundlaget:

Bestemmelsen i straffelovens § 299, stk. 2, kriminaliserer den, som »giver, lover eller tilbyder nogen, der handler for en anden, en gave eller anden fordel for at formå den pågældende til ved pligtstridig adfærd at skaffe giveren eller andre en utilbørlig fordel«. Forholdet er fuldbyrdet, når aftalen indgås; egentlig ydelse og modydelse kræves ikke.

Flertallet lagde vægt på den nære tidsmæssige forbindelse mellem forhandlingerne om samarbejdsaftalen og gælds brevet, på at lånet blev ydet uden sikkerhed til en likviditetspresset virksomhed – hvilket selskabets egen revisor kaldte usædvanligt – og på at forklaringen om at have underskrevet et tilbagedateret gældsbrev »på en mørk parkeringsplads uden at bemærke datoangivelsen« var usandsynlig. Straffen blev 1 år og 6 måneders betinget fængsel med 250 timers samfundstjeneste. Retsformanden dissenterede for frifindelse med henvisning til, at hovedvidnets forklaring var uklar og tidligere ændret. Salærspørgsmålet i samme sagskompleks blev afgjort af Østre Landsret i [SS-2061/2022-OLR](#).

Sagen viser desuden, at **medvirkensansvaret** for rådgivere er reelt, men bevismæssigt krævende: den advokat, der havde udarbejdet samarbejdsaftalen, blev frifundet, fordi det ikke kunne bevises, at han kendte til rådgiverens relation til bygherren og dermed havde det fornødne forsæt.

Underleverandørsagen. Retten i Glostrup afsagde den 23. december 2015 dom i [SS-12397/2012-GLO](#), hvor en afdelingsleder i en entreprenørvirksomhed over knap to år modtog 866.415 kr. i returkommission fra to underleverandører – mellem 7 % og 50 % af kontraktværdierne – camoufleret som »konsulenthonorar« faktureret gennem hans eget og hustruens firma. Sagen blev opklaret, fordi der på hans firmacomputer blev fundet et regnskab, der viste »en 100 % sammenhæng« mellem leverandørernes fakturaer til arbejdsgiveren og hans egne konsulentfakturaer tilbage til leverandørerne. Retten afviste, at manglende kendskab til strafbarheden fritog for ansvar, og bemærkede, at camoufleringen i sig selv indicerede bevidsthed om ulovligheden.

Skattesiden. Returkommission er skattepligtig indkomst efter [statsskattelovens § 4](#), og undladt selvangivelse pådømmes rutinemæssigt sammen med bestikkelsesforholdet. Landsskatteretten har i afgørelse af 13. marts 2019 ([16-0684400](#)) beskattet en spillehalsansat af returkommission på grundlag af politiets aflytninger og SMS-korrespondance, men begrænset beskatningen til den periode, hvor aflytningerne konkret dokumenterede forholdet:

»Landsskatteretten finder det dog betænkeligt at udstrække beskatningen til perioden før aflytningen og efter aflytningen er ophørt, hvor der ikke er forhold, der bestyrker, at der er betalt returkommission.«

LOV

[Statsskatteloven § 4](#)
[Straffeloven § 23, stk. 1](#)
[Straffeloven § 289](#)
[Straffeloven § 299, stk. 2](#)

PRAKSIS	Landsretten · Stadfæstelse af salærtilkendelse i sag om økonomisk kriminalitet	05.08.2022
	Byretten · Dom om returkommission i forbindelse med stort byggeprojekt i Nordhavn	15.06.2022
	Byretten · Dom for skatteunddragelse og bestikkelse i form af returkommission	23.12.2015
	Landsskatteretten · Beskatning af returkommission baseret på politiaflytninger begrænset til bevisperioden	13.03.2019

Strafudmålingen: fra 10 dages betinget fængsel til ubetinget frihedsstraf

Sanktionsniveauet er stærkt differentieret efter fordelens værdi, gerningspersonens stilling, forholdets systematik og om der samtidig er handlet pligtstridigt.

Afgørelse	Bestemmelse	Forhold	Værdi	Sanktion
SS-31/2025-HJR (15.10.2025)	§ 144	Sektionschef i Forsvarets indkøbsstyrelse; middag betalt af ammunitionsleverandør	ca. 2.500 kr.	10 dages betinget fængsel; frifundet for konfiskation
Sag 112/2018 (20.03.2019)	§ 144	To polititjenestemænd; gratis ophold i Kenya og Zanzibar	26.661 kr.	40 dages betinget fængsel (skærpet fra landsrettens 20 dage)
SS-3403/2016-OLR (17.03.2017)	§ 144	To ledende IT-ansvarlige; mobiltelefoner, tablets, router	24.000 kr. / 15.000 kr.	40 hhv. 30 dages betinget fængsel + 60 hhv. 40 timers samfundstjeneste
SS-790/2022-OLR (18.01.2024)	§ 144 / § 122	Afdelingschef modtog honorerede konsulentopgaver; giver dømt efter § 122	790.250 kr. faktureret	8 mdr. (2 mdr. ubetinget) hhv. 6 mdr. betinget; konfiskation 150.000 kr.
SS-1052/2023-VLR (16.09.2024)	§ 144, § 122, § 280	»Skyggekonti« i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	erstatning 330.971 kr.	6 mdr., 4 mdr. og 60 dage betinget + bøde til selskab
SS-631/2023-BOR (16.01.2024)	§ 122	Tilbud til synsmedarbejdere om urigtig synsrapport	op til 5.000 kr.	20 dages betinget fængsel + 40 timers samfundstjeneste

SS-17028/2021-KBH (15.06.2022)	§ 299, stk. 2	Returkommission for entreprisekontrakter	2 mio. kr.	1 år 6 mdr. betinget + 250 timers samfundstjeneste
SS-12397/2012-GLO (23.12.2015)	§ 299, stk. 2, § 289	Systematisk returkommission + skatte- og momssvig	866.415 kr.	1 års ubetinget fængsel + tillægsbøde 940.000 kr.; medgerningsmænd 4 mdr. betinget

De styrende udmålingsmomenter kan udledes som følger.

Skærpende: fordelens værdi; at gerningspersonen er en højtstående embedsmand med vidtgående dispositionsbeføjelser; gerningsperiodens længde; systematik og gentagelse; aktiv fremskaffelse af fordelen; og – i § 299-sagerne – størrelsen af den tilsigtede kontraktværdi. I sag 112/2018 lagde Højesteret skærpende vægt på, at gaverne blev modtaget i forbindelse med udøvelse af offentlig tjeneste som polititjenestemænd, og at de havde betydelig værdi.

Formildende: at der ikke i øvrigt er handlet pligtstridigt; at gaven blev modtaget efter afslutningen af den tjenstlige kontakt; lang tid siden gerningen; og lang sagsbehandlingstid. Alle nyere bestikkelsessager har haft forløb på 5-14 år, og § 82, stk. 1, nr. 13 og stk. 2 har konsekvent slået igennem – i **SS-1911/2021-OLR** ved at statskassen afholdt ankesagens omkostninger.

Betinget som udgangspunkt. Østre Landsret afviste i **SS-3403/2016-OLR** udtrykkeligt, at ubetinget straf er normen:

»Landsretten finder, at der ikke i retspraksis eller lovforarbejder er støtte for, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 144 som udgangspunkt er ubetinget fængsel. Under hensyn til værdien af de opnåede uberettigede fordele, til at der ikke i øvrigt foreligger oplysning om pligtstridige forhold, og til den tid, der er gået siden forholdene blev begået, finder landsretten det upåkrævet, at fængselsstraffene fuldbyrdes.«

Retten fandt dog, at en ren betinget dom efter § 56 ikke tog tilstrækkeligt hensyn til de tiltaltes ledende stillinger og det særlige tillidskrav, og knyttede derfor vilkår om samfundstjeneste efter §§ 62-63. Denne mellemløsning – betinget straf med samfundstjeneste – er blevet den typiske reaktion i sager af mellemgrov karakter. Kun hvor der er tale om systematisk berigelse over lang tid, eller hvor bestikkelsen indgår i et større økonomisk kriminalitetskompleks, skrider domstolene til helt eller delvis ubetinget frihedsstraf, jf. **SS-12397/2012-GLO** og de to ubetingede måneder i **SS-790/2022-OLR** efter § 58, stk. 1.

LOV

Straffeloven § 56

Straffeloven § 58, stk. 1

Straffeloven § 82, stk. 1, 2

Straffeloven § 122

Straffeloven § 144

Straffeloven § 299, stk. 2

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret stadfæster dom for bestikkelse mod offentligt ansat for modtagelse af dyr middag	15.10.2025
Højesteret · Dom om bestikkelse af polititjenestemænd efter Straffeloven § 144	20.03.2019
Landsretten · Landsret stadfæster dom for modtagelse af bestikkelse i form af Michelin-middag for ansat i Forsvaret	13.11.2024
Landsretten · Dom om mandatsvig og bestikkelse i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	16.09.2024
Landsretten · Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør	18.01.2024
Landsretten · Dom for embedsmisbrug ændret til betinget fængsel med samfundstjeneste	17.03.2017
Byretten · Mand idømt 20 dages betinget fængsel for forsøg på bestikkelse i forbindelse med bilsyn	16.01.2024
Byretten · Dom om returkommission i forbindelse med stort byggeprojekt i Nordhavn	15.06.2022

§ 12 Konfiskation, rettighedsfrakendelse og selskabers strafansvar

Konfiskation efter § 75. Udbyttet ved bestikkelse kan konfiskeres efter [straffelovens § 75, stk. 1](#), og bestemmelsen giver udtrykkeligt adgang til skønsmæssig fastsættelse: »Savnes der fornødent grundlag for at fastslå beløbets størrelse, kan der konfiskeres et beløb, som skønnes at svare til det indvundne udbytte.« Denne adgang blev udnyttet i [SS-790/2022-OLR](#), hvor anklagemyndigheden havde påstået konfiskation af hele det fakturerede beløb på 790.250 kr. Landsretten konfiskerede i stedet **skønsmæssigt 150.000 kr.** og bemærkede, at anklagemyndigheden ikke havde ført nærmere bevis for omfanget af den økonomiske fordel, når der blev taget hensyn til det arbejde, den tiltalte faktisk havde ydet. Hvor fordelene er sammenblandet med reelt vederlag, må konfiskationen altså begrænses til gaveelementet.

Omvendt blev konfiskationspåstanden helt afvist i [SS-1911/2021-OLR](#), hvor fordelene var en forbrugt middag. En konsumeret naturalieydelse udgør ikke uden videre et konfiskabelt udbytte.

Selskabers strafansvar. Efter [straffelovens § 306](#) kan der pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelse af straffeloven – herunder bestikkelsesbestemmelserne. [§ 25](#) fastslår, at en juridisk person kan straffes med bøde, når det er bestemt ved eller i medfør af lov, og [§ 26, stk. 1](#) omfatter »enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder«, ligesom [stk. 2](#) inddrager enkeltmandsvirksomheder, der efter størrelse og organisation kan sidestilles hermed. Selskabsansvaret blev konkret anvendt i Vestre Landsrets dom af 16. september 2024 i [SS-1052/2023-VLR](#), hvor en malervirksomhed blev idømt bøde ved siden af de betingede fængselsstraffe til de fysiske personer.

Rettighedsfrakendelse. [Straffelovens § 79, stk. 1](#) giver adgang til at frakende retten til at udøve en virksomhed, der kræver særlig offentlig autorisation eller godkendelse, jf. [§ 78, stk. 2](#), når det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen, og [§ 79, stk. 2](#) udvider dette til anden virksomhed, når særlige omstændigheder taler derfor – herunder frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed uden personlig hæftelse. Frakendelse sker for 1-5 år eller indtil videre. I praksis nedlægges påstanden oftest over for professionelle rådgivere; i Nordhavn-sagen [SS-17028/2021-KBH](#) blev der påstået frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed efter [retsplejelovens § 138](#), men påstanden bortfaldt med frifindelsen.

Hæleri og hvidvask. Udbytte fra bestikkelse er forbrydelsesgenstand efter [straffelovens § 290](#) om hæleri, hvor strafferammen er bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, stigende til 6 år ved særligt grov beskaffenhed. Justitsministeriet sendte den 26. februar 2026 et [udkast til ændring af straffeloven, indsamlingsloven og retsplejeloven om en markant styrket indsats mod hvidvask, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet](#) i høring; udkastet redegør bl.a. for baggrunden for 2013-skærpelsen af bestikkelsesstraffen.

LOV

[Straffeloven § 25](#)[Straffeloven § 26, stk. 1, 2](#)[Straffeloven § 75, stk. 1](#)[Straffeloven § 78, stk. 2](#)[Straffeloven § 79, stk. 1, 2](#)[Straffeloven § 290](#)[Straffeloven § 306](#)

PRAKSIS

Landsretten · Landsret stadfæster dom for modtagelse af bestikkelse i form af Michelin-middag for ansat i Forsvaret 13.11.2024

Landsretten · Dom om mandatsvig og bestikkelse i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse 16.09.2024

Landsretten · Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør 18.01.2024

§ 13 Sammenstød med mandatsvig, bedrageri og skatteunddragelse

Bestikkelse optræder sjældent alene. To sagskomplekser illustrerer, hvordan bestemmelserne kombineres.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Vestre Landsret ændrede den 16. september 2024 byrettens frifindende dom og domfældte i [SS-1052/2023-VLR](#) tre tidligere ansatte i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse samt en malervirksomhed for medvirken til mandatsvig af særlig grov beskaffenhed og bestikkelse. Sagen udsprang af et årelangt system med »skyggekonti«, hvor en projektleder opbyggede tilgodehavender hos forsvarrets leverandører gennem forudbetalinger og fiktiv varemodtagelse og derefter misbrugte dem til private indkøb – køkken, markise, hårde hvidevarer, plæneklippere. Domfældelsen skete efter [§ 280, stk. 1](#), jf. [§ 286, stk. 2](#), sammen med [§ 144](#) og [§ 122](#), med konfiskation efter [§ 75, stk. 1](#) og selskabsansvar efter [§§ 25](#) og [306](#). Der blev pålagt erstatning til FES på i alt 330.971,09 kr. Sagen viser den typiske arbejdsdeling: **mandatsvigsbestemmelsen** fanger formuetabet hos den offentlige myndighed, mens **bestikkelsesbestemmelserne** fanger selve fordelsudvekslingen mellem leverandør og ansat.

Skatteunddragelsessporet. I [SS-12397/2012-GLO](#) blev returkommission efter [§ 299, stk. 2](#) pådømt sammen med grov skatteunddragelse efter [§ 289](#) og momsunddragelse. Tiltalte gjorde gældende, at pligten til at selvangive de ulovlige indtægter ville stride mod forbuddet mod **selvinkriminering**. Retten afviste:

»En behørig momsangivelse og selvangivelse af sådanne fakturaer ville derfor ikke medføre en så nærliggende risiko for afsløring af den underliggende kriminelle virksomhed, at dette skulle fritage for strafansvar i forhold til skatte-, moms- og ambireglerne.«

Retten fremhævede, at fakturaerne blot angav »konsulenthjælp«, og at SKAT ikke havde anledning til at koble dem til ansættelsesforholdet. Bestikkelsesudbytte skal altså selvangives, og undladelse pådømmes selvstændigt ved siden af bestikkelsesforholdet.

Afgrænsning. Ren bestyrer-troløshed uden gaveelement hører under [§ 299, stk. 1](#) og [§ 280](#) og behandles under **mandatsvig**. Rene formueforbrydelser med vildledningselement hører under **bedrageri**. Embedsmænds øvrige strafansvar for pligtforsømmelse og misbrug af stilling behandles under **ministeransvar-strafansvar-embedsførsel**, og brud på fortrolighed under **tavshedspligt**.

LOV

[Straffeloven § 144](#)
[Straffeloven § 280](#)
[Straffeloven § 286, stk. 2](#)
[Straffeloven § 289](#)
[Straffeloven § 299, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS **Landsretten** · Dom om mandatsvig og bestikkelse i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

16.09.2024

Byretten · Dom for skatteunddragelse og bestikkelse i form af returkommission

23.12.2015

§ 14 Den internationale og EU-retlige ramme

Bestikkelsesbestemmelsernes rækkevidde er i vidt omfang konventionsbestemt, og dansk praksis må læses i lyset heraf.

Konventionsgrundlaget. Danmark er bundet af OECD-konventionen af 17. december 1997 om bekæmpelse af bestikkelse af udenlandske tjenestemænd i forbindelse med internationale forretningstransaktioner, af

Europarådets strafferetskonvention om korruption (ETS 173) med tillægsprotokol om voldgiftsdommere og nævninger (ETS 191), og af FN's konvention mod korruption (UNCAC). Begge de europæiske instrumenter har evalueringsmekanismer – OECD's arbejdsgruppe om bestikkelse (WGB) og Europarådets GRECO – hvis anbefalinger direkte udløste 2013-skærpelsen. Ordlyden »dansk, **udenlandsk eller international** offentlig tjeneste eller hverv« i §§ 122 og 144 er den nationale udmøntning: bestemmelserne dækker efter 2000 også EU-tjenestemænd, FN-personale og udenlandske embedsmænd.

Straffemyndigheden for handlinger begået i udlandet følger de almindelige regler i [straffelovens § 6](#) og [§ 7](#). Efter § 7, stk. 1, nr. 1, hører handlinger foretaget inden for et fremmed myndighedsområde af en person med dansk indfødsret eller bopæl her under dansk straffemyndighed, hvis handlingen også er strafbar på gerningsstedet (dobbelts strafbarhed).

EU-retten. [PIF-direktivet \(EU\) 2017/1371](#) forpligter medlemsstaterne til at kriminalisere aktiv og passiv korruption, der skader Unionens finansielle interesser. Efter [artikel 4, stk. 2, litra a](#) forstås ved passiv korruption, at

»en offentligt ansat direkte eller gennem en mellemmand fordrer eller modtager en fordel af en hvilken som helst art for sig selv eller en tredjepart eller accepterer et løfte om en sådan fordel mod at handle eller undlade at handle i overensstemmelse med sine pligter ... på en måde, der skader eller må forventes at skade Unionens finansielle interesser«,

mens [litra b](#) definerer aktiv korruption spejlvendt. Direktivets [artikel 4, stk. 4](#) definerer »offentligt ansat« bredt, så det omfatter EU-tjenestemænd, nationale embedsmænd fra andre medlemsstater og fra tredjelande. [Hvidvaskdirektivet \(EU\) 2018/1673](#) om strafferetlig bekæmpelse af hvidvask supplerer billedet på udbyttesiden.

EU-Domstolens praksis. Tre afgørelser er af interesse for dansk retsanvendelse:

- I [C-3/20](#) (30. november 2021) fastslog Domstolen, at en national centralbankchef er omfattet af fritagelsen for retsforfølgning efter protokol nr. 7 for handlinger foretaget i embeds medfør som medlem af ECB's besluttende organer – men at **korruption og hvidvask efter deres natur falder uden for embedsudøvelsen**, hvorfor fritagelsen ikke fandt anvendelse på anklagerne om bestikkelse.
- I [C-357/19 m.fl.](#) behandlede Store Afdeling foreneligheden af national retspraksis om absolut ugyldighed af domme i **korruptions- og momssvigssager** med [artikel 325 TEUF](#).
- I [C-721/22](#) (4. oktober 2024) fastslog Domstolen, at Kommissionen efter OLAF's afdækning af korruption i udbudsprocedurer havde hjemmel til at rette tilbagesøgningskrav direkte mod den **ansvarlige direktør** for det selskab, der havde modtaget EU-midlerne, jf. forordning nr. 2988/95 artikel 4 og 7. Korruption i EU-finansierede projekter udløser altså ikke blot strafansvar, men også et personligt administrativt tilbagesøgningsansvar.

I Danmark efterforskes hovedparten af de større korruptionssager i dag af **Den Nationale Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK)**, der siden 2022 har overtaget området fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

LOV

[Straffeloven § 6](#)[Straffeloven § 7, stk. 1](#)[Straffeloven § 122](#)[Straffeloven § 144](#)

PRAKSIS

EU-Domstolen · Indrivelse af EU-midler hos selskabsdirektører: Retsgrundlaget for administrative foranstaltninger mod ansvarlige personer

04.10.2024

EU-Domstolen · Berigtigelse af dom om retsstatsprincipper og beskyttelse af EU's finansielle interesser i Rumænien	15.03.2022
EU-Domstolen · Immunitet for nationale centralbankchefer og rækkevidden af fritagelse for retsforfølgning i korruptionssager	30.11.2021
Landsretten · Landsretten stadfæster byrettens frifindelse i sag om passiv bestikkelse i Post Danmark A/S	11.10.2019

§ 15 Den forvaltningsretlige og ansættelsesretlige forkant

Strafansvaret er kun spidsen af et reguleringsmæssigt hierarki, og domstolene bruger konsekvent den forvaltningsretlige norm som fortolkningsbidrag til, hvad der er »uberrettiget«.

Vejledningen om god adfærd i det offentlige. Moderniseringsstyrelsens, KL's og Danske Regioners [vejledning om god adfærd i det offentlige](#) beskriver retsgrundlaget sådan: »Efter straffelovens § 144 kan offentligt ansatte, der modtager bestikkelse, straffes med bøde eller fængsel. ... Der findes ikke herudover generel lovgivning, som udtrykkeligt regulerer offentligt ansattes adgang til at modtage gaver og andre fordele i forbindelse med deres arbejde. Forholdet er i stedet reguleret af almindelige forvaltningsretlige principper.«

Udgangspunktet er, at offentligt ansatte [ikke må modtage gaver eller andre fordele](#), og at begrebet forstås bredt – »både fysiske ting, som fx chokolade, vin og bøger, og ikkefysiske ting, som fx tilbud om rabatter, rejser, kurser eller forplejning«. Vejledningen fastslår udtrykkeligt, at [der ikke kan opstilles en beløbsmæssig bagatelgrænse](#); der må i alle tilfælde foretages en konkret vurdering, hvori bl.a. indgår giverens relation til den ansatte, om fordelten tilbydes i kraft af stillingen, om der forventes en modydelse, fordelens økonomiske værdi, og om accept kan sætte den ansatte i en »følelse af taknemmelighedsgæld«. Ved invitationer til arrangementer skal det yderligere vurderes, om der er et fagligt formål, og om dette udgør **den bærende del** af arrangementet – netop den vurdering, der blev afgørende i Michelin-sagen.

Vejledningen adresserer også [gaver til myndigheden](#) og fastslår, at »[e]n gave til en ansat i myndigheden, som vurderes at være i strid med de ovennævnte principper, bliver ikke acceptabel, fordi den ansatte vælger at dele gaven med sine kolleger«.

Sektorspecifik regulering. På sundhedsområdet findes en detaljeret administrativ regulering, der reelt fungerer som en objektiveret bestikkelsesnorm. Efter [bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler til mennesker § 22](#) må der ikke gives eller tilbydes sundhedspersoner økonomiske fordele, dog med undtagelse for »gaver af ubetydelig værdi, når gaven kan anvendes i modtagerens erhverv«, og [§ 25](#) gør det tilsvarende forbudt for sundhedspersoner at anmode om eller modtage sådanne ydelser. [§ 26](#) tillader repræsentation i form af bespisning, rejse og ophold i forbindelse med faglig information, men kræver, at den »skal holdes på et rimeligt niveau og være nøje begrænset til hovedformålet med den reklamemæssige eller faglige aktivitet«. Tilsvarende regler gælder for medicinsk udstyr, jf. [bekendtgørelse om reklame m.v. for medicinsk udstyr § 9](#). Ved tilladelse til sundhedspersoners tilknytning til virksomheder lægger Lægemiddelstyrelsen efter [tilknytningsbekendtgørelsens § 15](#) bl.a. vægt på, at »[d]en betaling, sundhedspersonen modtager, skal være rimelig og modsvare omfanget og karakteren af det arbejde, sundhedspersonen udfører« – samme test som landsretten anvendte i konsulentsagen.

Ansættelsesretlige sanktioner. Overtrædelse af en arbejdsplads' gavepolitik kan udløse bortvisning, uden at strafferetlig forfølgning er nødvendig. I faglig voldgift af 8. juni 2020 ([2020-132](#)) stadfæstede opmanden bortvisningen af en ejendomstekniker i **Bygningsstyrelsen** efter gentagne overtrædelser af styrelsens strikse

gavepolitik, med udtrykkelig henvisning til gavepolitikken og »God adfærd i det offentlige«; adfærden udgjorde en grov misligholdelse, og argumenter om god tro og ledelsens medvirken slog ikke igennem. Tilsvarende blev bortvisningen af en tillidsrepræsentant med indkøbsansvar hos I/S Vestforbrænding anset for saglig i [FV 2020-1302](#), fordi forsøget på at opnå private ydelser fra en leverandør udgjorde et fundamentalt tillidsbrud.

Endelig kan uberettigede korruptionsbeskyldninger i sig selv være retsstridige. Sø- og Handelsretten nedlagde i [BS-41466/2023-SHR](#) af 30. januar 2024 midlertidigt forbud mod en konkurrents ytringer om, at modparten begik korruption, som utilbørlige efter [markedsføringslovens § 3](#) og [§ 20, stk. 3](#).

LOV	Forvaltningsloven § 3	Markedsføringsloven § 3	Straffeloven § 144
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster dom for bestikkelse mod offentligt ansat for modtagelse af dyr middag Landsretten · Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør Sø- og Handelsretten · Midlertidigt Forbud Mod Miskrediterende Ytringer om Skatteunddragelse, Bedrageri og Korruption Arbejdsretten · Bortvisning af tillidsrepræsentant for forsøg på at opnå private fordele hos leverandør Arbejdsretten · Berettiget bortvisning af ejendomstekniker i Bygningsstyrelsen efter overtrædelse af gavepolitik Byretten · Frifindelse i sag om bestikkelse i offentlig tjeneste		
	15.10.2025 18.01.2024 30.01.2024 04.04.2022 08.06.2020 08.03.2022		

§ 16 Sammenfatning: sådan afgøres en bestikkelsessag i praksis

Praksis efter §§ 122, 144 og 299, stk. 2, kan sammenfattes i en prøvelsesrækkefølge.

Første led – personkredsen. Virker modtageren i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv? Efter [SS-2972/2018-OLR](#) omfatter begrebet ikke ansatte i privatretligt organiserede aktieselskaber, heller ikke statsejede. Falder forholdet uden for, må [§ 299, stk. 2](#) overvejes, hvis modtageren varetager en andens formueanliggender.

Andet led – fordel. Er der ydet, lovet, tilbudt, modtaget, fordret eller tilsagt en »gave eller anden fordel«? Begrebet er bredt og omfatter også ikke-økonomiske begunstigelser, herunder personlige gentjenester og fremme af modtagerens interesser. Forholdet er fuldbyrdet ved tilbuddet (§ 122) henholdsvis modtagelsen (§ 144); der kræves ingen modydelse og ingen pligtstridig tjenestehandling.

Tredje led – »uberettiget«. Her ligger sagens tyngdepunkt. Højesteret har i [sag 31/2025](#) fastslået, at ordet indebærer et domstolsskøn, hvor gaver af underordnet karakter falder udenfor, og har brugt statens repræsentationstakster som målestok. Den forvaltningsretlige norm – herunder [vejledningen om god adfærd i det offentlige](#) og arbejdspladsens egen gavepolitik – er det centrale fortolkningsbidrag. Kutyme i branchen og politiske ønsker om leverandørdialog kan ikke legitimere en fordel, der objektivt overstiger det acceptable.

Fjerde led – forbindelsen til tjenesten. Fordelen skal være modtaget »i udøvelse af« tjenesten. Efterfølgende erkendtlighed uden forudgående tilsagn er omfattet, jf. [sag 112/2018](#), men venskaber etableret uafhængigt af tjenesten kan bryde forbindelsen – dog kun hvis de var etableret **forinden**.

Femte led – forsæt. Der kræves kendskab til de faktiske omstændigheder, der gør fordelene uberettiget, ikke juridisk indsigt. Forsættet skal foreligge på fuldbyrdelsestidspunktet. Kendskab til arbejdspladsens gaveregler og hemmeligholdelse over for ansættelsesmyndigheden er tungtvejende indicier.

Sjette led – grænsen mod lovligt vederlag. Markedskonform betaling for reelt udført arbejde inden for reglerne om bibeskæftigelse er ikke en uberettiget fordel, jf. frifindelsen i [SS-12682/2021-KBH](#). Men et gaveelement i honoreringen – trivielle opgaver uden for fagområdet, manglende formalisering, gensidig og samvarierende opgavetildeling – bringer forholdet ind under § 144, jf. [SS-790/2022-OLR](#).

Syvende led – sanktionen. Betinget fængsel er udgangspunktet: 10-40 dage i enkeltstående naturaliasager, måneder ved systematik og ledelsesansvar, med samfundstjeneste som det typiske skærpende vilkår for personer i betroede stillinger, og delvis eller helt ubetinget straf, hvor bestikkelsen indgår i et større berigelseskompleks. Konfiskation efter [§ 75, stk. 1](#) sker skønsmæssigt og begrænses til gaveelementet, når fordelen er sammenblandet med reelt vederlag. Juridiske personer kan straffes med bøde efter [§ 306](#), jf. [§§ 25-26](#). Den lange sagsbehandlingstid, der kendetegner næsten alle danske bestikkelsessager, slår konsekvent igennem i formildende retning efter [§ 82](#).

LOV	Straffeloven § 75, stk. 1	Straffeloven § 82	Straffeloven § 122	Straffeloven § 144	
	Straffeloven § 299, stk. 2	Straffeloven § 306			
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster dom for bestikkelse mod offentligt ansat for modtagelse af dyr middag				15.10.2025
	Højesteret · Dom om bestikkelse af polititjenestemænd efter Straffeloven § 144				20.03.2019
	Landsretten · Landsret stadfæster dom for modtagelse af bestikkelse i form af Michelin-middag for ansat i Forsvaret				13.11.2024
	Landsretten · Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør				18.01.2024
	Landsretten · Landsretten stadfæster byrettens frifindelse i sag om passiv bestikkelse i Post Danmark A/S				11.10.2019
	Byretten · Frifindelse i sag om bestikkelse i offentlig tjeneste				08.03.2022
	Byretten · Dom for skatteunddragelse og bestikkelse i form af returkommission				23.12.2015

REFERENCE	Lovgrundlag				6 paragraffer
	Straffeloven § 75	stk. 1	Straffeloven § 122		
	Straffeloven § 144		Straffeloven § 299	stk. 2	
	Straffeloven § 304a		Straffeloven § 306		

MATERIALE	Citerede afgørelser				25 afgørelser
HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS					2
15.10.2025	Højesteret stadfæster dom for bestikkelse mod offentligt ansat for modtagelse af dyr middag				10104-11853
20.03.2019	Dom om bestikkelse af polititjenestemænd efter Straffeloven § 144				719-816
EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL					3

04.10.2024	Indrivelse af EU-midler hos selskabsdirektører: Retsgrundlaget for administrative foranstaltninger mod ansvarlige personer	C-721/22
15.03.2022	Berigtigelse af dom om retsstatsprincipper og beskyttelse af EU's finansielle interesser i Rumænien	C-357/19
30.11.2021	Immunitet for nationale centralbankchefer og rækkevidden af fritagelse for retsforfølgning i korruptionssager	C-3/20
LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		7
13.11.2024	Landsret stadfæster dom for modtagelse af bestikkelse i form af Michelin-middag for ansat i Forsvaret	9722-11350
16.09.2024	Dom om mandatsvig og bestikkelse i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	6172-7399
18.01.2024	Landsretsdom for bestikkelse: Afdelingschef i offentlig myndighed dømt for at modtage konsulentopgaver fra ekstern leverandør	4633-5563
05.08.2022	Stadfæstelse af salærtilkendelse i sag om økonomisk kriminalitet	3064-3621
11.10.2019	Landsretten stadfæster byrettens frifindelse i sag om passiv bestikkelse i Post Danmark A/S	997-1202
22.03.2018	To politibetjente dømt for korruption efter luksusrejse betalt af tidligere efterforsket erhvervsmand	720-817
17.03.2017	Dom for embedsmisbrug ændret til betinget fængsel med samfundstjeneste	4805-5787
SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET		1
30.01.2024	Midlertidigt Forbud Mod Miskrediterende Ytringer om Skatteunddragelse, Bedrageri og Korruption	BS-41466/2023-SHR
ARBEJDSRET TEN · SPECIALRET		2
04.04.2022	Bortvisning af tillidsrepræsentant for forsøg på at opnå private fordele hos leverandør	FV 2020-1302
08.06.2020	Berettiget bortvisning af ejendoms teknikker i Bygningsstyrelsen efter overtrædelse af gavepolitik	(2020 - 132)
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		5
16.01.2024	Mand idømt 20 dages betinget fængsel for forsøg på bestikkelse i forbindelse med bilsyn	6377-7650
15.06.2022	Dom om returkommission i forbindelse med stort byggeprojekt i Nordhavn	1659-1999
08.03.2022	Frifindelse i sag om bestikkelse i offentlig tjeneste	4621-5550
23.12.2015	Dom for skatteunddragelse og bestikkelse i form af returkommission	6315-7566
02.12.2013	Dom for spirituskørsel og bestikkelse af politibetjent	1693-2034
LANDSSKATTERET TEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS		1
13.03.2019	Beskatning af returkommission baseret på politiaflytninger begrænset til bevisperioden	16-0684400

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

4

16.12.2024	Annullering af parkeringsafgift grundet mangelfuld begrundelse ved to p-skiver	park-7399
28.04.2023	Twist om betalingspligt for to motorcykler i samme p-bås ved Aros Allé i Aarhus	park-3621
21.12.2022	Annullering af kontrolafgifter grundet manglende dokumentation for tydelig skiltning med områdekode	park-2034
16.08.2019	Uenighed om aflæsning af p-skive ved Sydbank i Horsens	park-1999